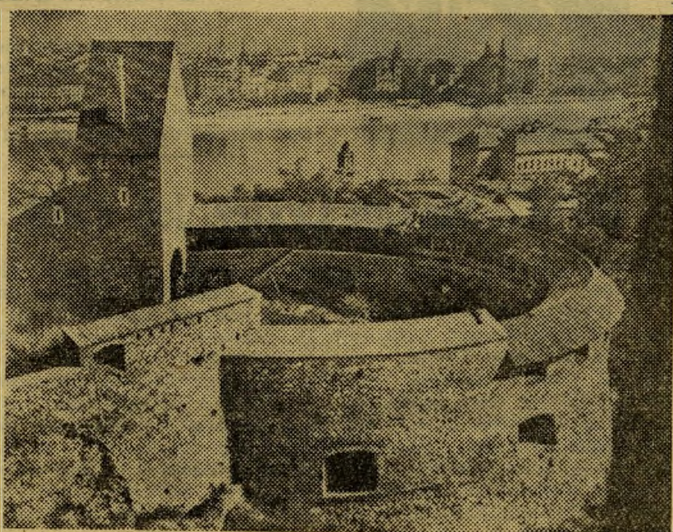

Újjászületik a budai vár

A Lánchídon áthaladva, az alagút előtt, ha megáll az ember: festői látvány tárul elé. A Duna széles, csillogó csíkja mellől felnézve: a vár hatalmas peremét mindenütt állványerdő borítja. Munka lüktet, élet nyüzsgés és ezt az alkotó, békés kontrasztot az tudja igazán méltányolni, aki visszaemlékezik, hogy 19 évvel ezelőtt milyen lélekbehatóan szomorú látványt nyújtottak itt a leomlott falak, megcsontult, kormos épületrészek, égnek meredő üszkös romok, vakon tatóngó ablakok.

A Vár rendbehozása az elmúlt évek alatt meglehetősen vontatottan haladt. Hosszú időn át olyan tervként kezelték feladatokat, mint termelő üzemek létesítése és az egyre erőteljesebben kibontakozó lakásépítkezés. Az utóbbi időben aztán friss lendületet kapott a Vár újjáépítése. Es ez a lendület a következő években egyre fokozódik az újabb határozatok szerint, mert 1969 végére be kell fejezni a munkálatokat, hogy 1970. április 4-re, a felszabadulásunk negyedszázados évfordulójára újjászületve álljon a történelmi múltú épület.

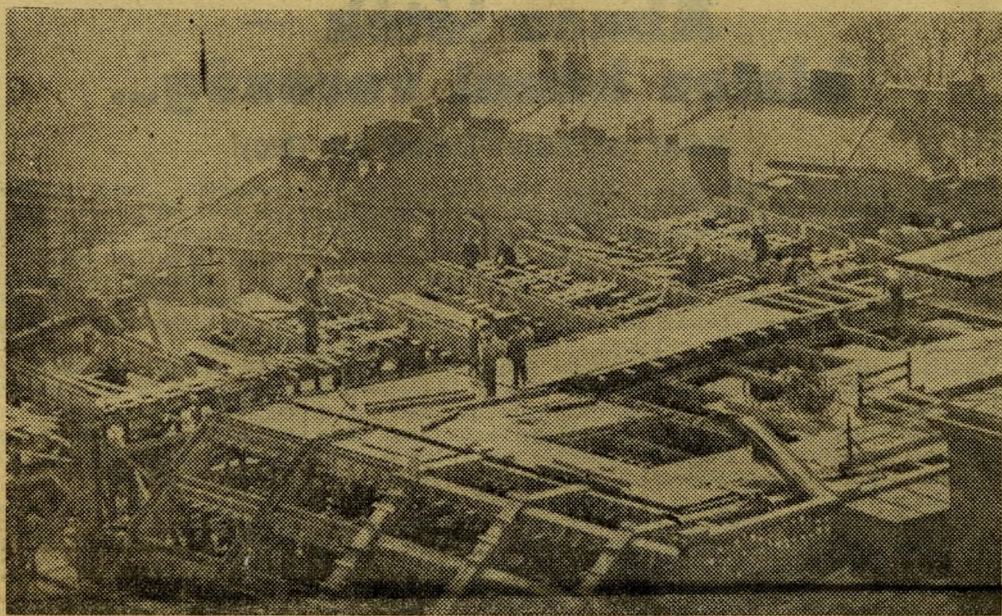
Ennek a tervnek megfele-

Déli rotellák a várban

jelentős részében nem ipari munka, hanem művészi alkotás. Mint Gábor István, az UVATERV igazgatója kijelentette: a művészi szempontoknak érvényesülniök kell a budai várpalota újjáépítésénél minden vonalon. A parkterület kiképzésénél egész sereg művészi terv született. Képzőművészeti alkotások sora

re kerülő intézmények költöztetésének programja is. Elsőnek a Budapesti Történeti Múzeum költözik 1966-ban a Várba. 1967-ben számos más intézmény követi, s később itt nyer elhelyezést az Országos Széchényi Könyvtár, mely, alaposan kinőtte régi épületét és itt korszerű, kényelmes elhelyezést talál. Könyvszál-

Épül a délnyugati szárnyépület tetőszerkezete

előn alakulnak a berendezések is, melyeknek összege esztendőről esztendőre emelkedik. A Vár újjászületésére előirányozott egymilliárd 200 millió forintból 1963-ban mintegy 80 millió, az ezt követő három esztendőben azonban már csaknem 500 millió kerül felhasználásra. Meggyorsul tehát a munka üteme. Már az idén őszre elkészül a várkapola. Mire le hull az első hó: gyönyörködhetünk a dunai homlokzat kialakulásában. A

Duna-part felőli kőhomlokzat párkányzatára huszonkét, a nyugati oldalára 12 szobrot állítanak fel. A belső díszítésnél is szobrok, freskók, reliefek készülnek számos iparművész és képzőművész részvételével. A korszerű finom harmóniába olvad az archaikussal a művészel, ötlettel a ma még papíron, vázlatokban és makettekben élő elgondolások, melyek azonban

lító liftek, a Corvinák védelmére különleges szellőző berendezések kerülnek az új helyiségbe. Ide kerül majd a Nemzeti Galéria is.

Külön érdekesség, hogy csilgólár sehol nem lesz a hatalmas palotában: rejtett fényforrások, falba, mennyezetbe süllyesztett neonok gondoskodnak a szemnek legkevésbé ártó, szinte természetes világításról.

Ai a vár irodalmi vonatkozásait, kulturális emlékeit feldolgozó Csabai L. Ernő kutató munkaközösségtől a szelíd, szomorúan szép versek debreceni énekesére, Tóth Árpádra vonatkozó emlékeket tudjuk meg. A debreceni íróra emlékeztet a múlt évben felállított várbeli emléktábla és a Tóth Árpád-sétány is. Debreceni szemmel is találunk tehát „hazai” érdekességet.

A művészet nemcsak a Vár restaurálásánál nyilvánul meg. Kijavítják a megsérült Matyás király kútát, Savoyai Jenő lovasszobrát és más emlékműveket. Készül egy dokumentumfilm, mely a Vár újjászületését, az azt találó kultúrkinészek sorozatát örökíti meg.

Annak a hatalmas újjá-teremtő alkotássorozatnak, amelyet népünk a felszabadulás utáni esztendők sorában felmutathat, egyik legértékesebb, legszebb művünknek tekinthetjük majd az újjászületett Várat.

Kiss István

Helyreállított épületsor a Bástya-sétányon

palota épületén már elvégzések a hátramaradt szerkezeti átépítéseket, állnak már a válaszfalak, és folynak a belső építkezési munkálatok.

A krisztinavárosi szárny a földmátépítések és tetőzethelyreállítás szépen halad. 1964-re már a palotán kívüli épületek, a Szent György tér képeinek kialakítását tervezik. Befejezik a belső csarnokok és közös helyiségek tervezési munkáit is. A KÖZTI 1964. június 30-ig vállalta a palotájának teljes tervdokumentációjának elkészítését.

Mindehhez hozzá kell tennünk, hogy a Vár restaurálása

néhány éven belül gyönyörködhető valósággá válnak.

Egyébként a KÖZTI várépítési kirendeltségétől makettben már látható az újjáépülő Vár képe. Megtudjuk azt is, hogy a rekonstrukciónál a palota belső falainak és padlóinak burkolásához több mint negyvenezer négyzetméter márványlapot használnak fel: nagyrészt magyar, azonkívül szovjet, olasz és bolgár márványt. Ezenkívül beépítik a Vár romjaiból ép állapotban megmentett márványanyagot is.

Kialakult nagyjából a különböző, a Várban elhelyezés-